

LUNDS
UNIVERSITET

Historiska institutionen
HISA22, HT 2014

Temakurs

RELIGION OCH EMANCIPATION, INDIVID OCH KOLLEKTIV FRÅN REFORMATIONEN TILL 1900- TALET

Lärare: *Eva-Helen Ulvros och Yvonne Maria Werner*

Kurspresentation

Hur tedde sig livet i Norden under en tid då – liksom i många av dagens muslimska länder – religionen utgjorde samhällets fundament och dess utformning var ett hett tema som kunde sätta hela samhällen i brand? Hur påverkades samhället och människors villkor och tänkande av upplysningens och franska revolutionens idéer då gamla hierarkier ifrågasattes och individens rättigheter alltmer kom i fokus? Vilken roll spelade 1800-talets nya frihetsdiskurs och emancipationsprocesser? Och vilken roll har kristendomen spelat i det moderna samhället? Dessa frågor bildar utgångspunkten för denna kurs, som med fokus på Sverige och Norden och med utblickar mot det övriga Europa belyser samspelet mellan individ, samhälle och kultur från reformationen och fram till 1900-talets förra del. Kursen lyfter fram begrepp som konfessionalisering och sekularisering, individ, klass och genus, offentligt och privat, modernitet och tradition. Kursen fokuserar dels på *kyrkans och religionens roll*, dels på *det framväxande moderna samhället och dess betydelse för individ och samhälle*.

Kursens mål är att ge ökad kunskap om och förståelse för:

- Religionens roll som normerande, identitetsskapande och kulturell faktor i samhället
- Medborgarskapsproblematiken och den spänningsfyllda relationen mellan stat, individ och samhälle
- Teoretiska begrepp kopplade till forskning om religion, medborgarskap och kön

Kursens består av följande sex delmoment

- Reformationen och hustavlans samhällsordning
- Folklig tro och kyrklig lära
- Offentligt och privat för kvinnor och män
- Kristendomen i det moderna samhället
- Borgerlighet, bildning, och genus
- Klasser och folkrörelser

Undervisningen består av *föreläsningar* och *diskussioner* i anslutning till litteraturen. Kursen inleds med två föreläsningar relaterade till kursens båda huvudteman. Därefter följer sex seminariövningar, tre till varje huvudtema, med utgångspunkt från den obligatoriska litteraturen. Diskussionen tar sin utgångspunkt i frågor som finns i det häfte som delas ut i samband med introduktionen. Vi kommer också att diskutera källtexter kopplade till de olika temana. Seminarierna är obligatoriska, men om du på grund av sjukdom eller annan giltig anledning missar ett seminarium kompenseras detta med skriftliga inlämningsuppgifter. Vid de två sista seminarierna *diskuterar de fritt valda böckerna*. Varje student väljer en bok från listan över valfri litteratur (eller en annan bok i samråd med seminarieledarna) och ger en kort presentation av denna (ca 5 minuter).

Obligatorisk litteratur

Texterna ska vara inlästa till varje lektionstillfälle! Om man missar ett kurstillfälle eller inte är aktiv på lektionen, ska en skriftlig redogörelse för texterna lämnas in. Frånvaro från mer än två gånger medför att man får gå om kursen.

Litteratur till Werners seminarier (1, 2 och 4)

* finns i artikelkompendium

Seminarium 1: Reformationen och hustavlans samhällsordning

Ankarloo, Bengt, *Satans raseri. En sannfärdig berättelse om det stora häxoväsendet i Sverige och omgivande Länder*, 2011 (2007), s. 45-50, 84-98, 131-135, 200-218 (40 s.) Boken finns att låna på flera bibliotek och finns också på google books

Berntsson, Martin, *Klostren och reformationen. Upplösningen av kloster och konvent i Sverige 1523-1596*, 2003, s. 274ff, 283-289, 292-310 (27 s.) *

Lindstedt Cronberg, Marie, "Den patriarkala familjen – naturrätt, hustavla och rättslig uppfattning": *Med våldsamt hand; Hustrumisshandel i 1800-talets Sverige. En studie av rättsliga, kyrkliga och politiska sammanhang*, Lund 2009, s. 36-42 (7 s.) *

Wåghäll Nivre, Elisabeth, Larsson, Olle, *Reformationstiden. Kultur och samhällsliv i Luthers Europa*, 2000, s. 67-72, 79-88, 122-131, 201-207 (27 s.) *

Seminarium 2: Folklig tro och kyrklig lära

Malmstedt, Göran, *Bondetro och kyrkoro. Religiös mentalitet i stormaktstidens Sverige*. 2002 (197 s.)

Seminarium 3: Kristendomen i det moderna samhället

Blaschke, Olaf, "Germany in the Age of Culture Wars": Sven Oliver Müller and Cornelius Torp (eds.), *Imperial Germany revisited. Continuing Debates and New Perspectives*, 2011, s. 125-140 (15 s.) *

Jarlert, Anders, "Det 'långa' 1800-talet som en andra konfessionell tidsålder": Rune Imberg & Torbjörn Johansson (red.), *Nåd och sanning. Församlingsfakulteten 10 år*. Göteborg 2003, s. 87-98 (11 s.)*

McLeod, Hugh, *Secularisation in Western Europe, 1848-1914*, 2000, s. 234-247 (13 s.) *

Werner, Yvonne Maria, *Nordisk katolicism Katolsk mission och konversion i Danmark i ett nordiskt perspektiv*, Stockholm 2005, 9-32 (extensivt) 197-231, 284-306 (46 s.) *

Wejryd, Cecilia, "Tiden från 1860-1910 – väckelse och en andra konfessionalisering": *Kyrka i Sverige: introduktion till svensk kyrkohistoria*, Stockholm 2013, s. 269-274, 283-291 (15 sidor) *

Totalt antal sidor: 358

Litteratur till Ulvros seminarier (3, 5 och 6)

Seminarium 4: Identitet och modernitet, genus, offentligt och privat

Ambjörnsson, Ronny: "Om den europeiska identitetens historiska rötter": *Folkets historia* årg.23 nr 1, 1995, s. 2-13 (12 s.) *

Berggren, Henrik/Trägårdh, Lars: Kap. 2 och 3 ur *Är svensken människa? Gemenskap och oberoende i det moderna Sverige*. Norstedts 2006, s. 33-76 (43 s)

Rydström, Jens/Tjeder, David: Kap. 1 och 2, ur, *Kvinnor, män och alla andra. En svensk genus-historia*, Studentlitteratur 2009, s. 21-89 (69 s.)

Seminarium 5: Bildning, genus, klass och folkrörelser

Marcusdotter, Marianne, Kap. 1 "Folkhögskolan – ett tidigt uttryck för demokratiska strävanden i Skandinavien": "Med vackra inslag prydd din lefnads väf!". *Skapande Vetande* 42, Linköping 2005, s. 33-58 (25 s.)

Olsson, Björn, "Det intellektuella livets nya former": *Den bildade borgaren. Bildningssträvan och folkbildning i en norrländsk småstad*, Carlssons 1994, s.47-87 (40 s.)

Tjeder, David, "Konsten att bli herre öfver hvarje lidelse": *Manligt och Omanligt i ett historiskt perspektiv*, red. Anne Marie Berggren, FRN 1999, s. 177-192 (15 s.) *

Ullman, Annika: "Anna Ahlström – stiftarinna": *Förbjuden frukt på kunskapens träd. Kvinnliga akademiker under 100 år*, red. Britt Marie Fridh-Haneson, Ingegerd Haglund, Atlantis 2004, s. 83-105 (22 s.)

Ulvros, Eva Helen: Kap. 5 "På väg ut i offentligheten": *Fruar och mamseller. Kvinnor inom sydsvensk borgerlighet 1790-1870*, Lund 1996, s. 273-288 (15 s.) *

Seminarium 6: Identitet, genus, klass och folkrörelser

Blomberg, Eva, "Konsten och garderoben. Personlighet och mode 1900-1950": *Iklädd identitet. Historiska studier av kropp och kläder*, red. Madeleine Hurd, Tom Olsson, Lisa Öberg, Carlssons 2005, s. 184-218 (34 s.)

Ulvros, Eva Helen, "Den nya kvinnan": *Individer i rörelse. Kulturhistoria i 1880-talets Sverige*, red. Birgitta Svensson & Anna Walette, Makadam 2012 (30 s.)

Åkesson, Lynn, "Veta sitt värde": *Modärna tider. Vision och vardag i folkhemmet*, red. Jonas Frykman och Orvar Löfgren, Lund 1985, s. 353-420 (67 s.) *Finns i 17 exemplar på olika bibliotek i Lund, varav 12 exemplar på Wrangel*

Totalt antal sidor: 379

Litteratur för specialuppgift

- Alvunger, Daniel, *Nytt vin i gamla läglar: Socialdemokratisk kyrkopolitik under perioden 1944-1973*, 2006
- Ambjörnsson, Ronny, *Den skötsamme arbetaren. Idéer och ideal i ett norrländskt sågverkssamhälle 1880-1930*, 1988
- Ankarloo, Bengt, *Helvetet. Döden och de eviga straffen i Västerlandets kristna tradition*, 2003
- Ankarloo, Bengt, Henningsen, Bernt, *Häxornas Europa 1400-1700. Historiska och antropologiska studier*, 1987
- Ankarloo, Bengt, *Satans raseri. En sannfärdig berättelse om de stora häxoväsendet i Sverige och omgivande länder*, 2007
- Artaeus, Iréne, *Kvinnorna som blev över. Ensamstående stadskvinnor under 1800-talets första hälft - fallet Västerås*, 1992
- Arvidsson, Ann-Sofie, *Makten och döden. Stat och kyrka möter efterlevande under ett långt 1700-tal*, 2007
- Barry, Jonathan et al (eds), *Witchcraft in Early Modern Europe*, 1996
- Berggren, Henrik/Trägårdh, Lars, *Är svensken människa? Gemenskap och oberoende i det moderna Sverige*, 2006
- Berggren, Lars, *Ångvisslans och brickornas värld. Om arbete och facklig organisering vid Kockums Mekaniska Verkstad och Carls Lunds fabrik i Malmö 1840-1905*, 1995
- Berntsson, Martin, *Klostren och reformationen. Upplösningen av kloster och konvent i Sverige 1523-1596*, 2003
- Bjurman, Eva Lis, *Catrines intressanta blekhet. Unga kvinnors möte med de nya kärlekskraven 1750-1830*, 1998
- Björk, Gunnela, *Att förhandla sitt medborgarskap. Kvinnor som kollektiva politiska aktörer i Örebro 1900-1950*, 1999
- Bladh, Christine, *Månglerskor. Att sälja från korg och bod i Stockholm 1819-1846*, 1992
- Blomberg, Eva, *Män i mörker. Arbetare, reformister och syndikalister. Politik och identitet i svensk gruvindustri 1910-1940*, 1995
- Blomqvist, Håkan, *Socialdemokrat och antisemit? : den dolda historien om Arthur Engberg*, 2001
- Blückert, Kjell, *The Church as A Nation: a study in ecclesiology and nationhood*, 2000
- Bokholm, Sif, *En kvinnoröst i manssamhället. Agda Montelius 1850-1920*, 2000
- Bokholm, Sif, *I otakt med tiden. Om rösträttsmotstånd, antipacifism och nazism bland svenska kvinnor*, Atlantis 2008
- Brilkman, Kajsa, *Undersåten som förstod : den svenska reformatoriska samtalsodningen och den tidigmoderna integrationsprocessen*, 2013

- Carls, Lina, *Våp eller nucka? Kvinnors högre studier och genusdiskursen 1930-1970*, 2004
- Carlsson Wetterberg, Christina, "...bara ett öfverskott af lif...". *En biografi om Frida Stéenhoff (1865-1945)*, 2010
- Chadwick, Owen, *The secularization of the European mind in the nineteenth century*, 1990
- Christopher Clark, Wolfram Kaiser (eds.), *Culture Wars. Secular-Catholic Conflict in Nineteenth-Century Europe*, 2003
- Claesson, Urban, *Folkhemmets kyrka. Harald Hallén och folkkyrkans genombrott. En studie av socialdemokrati, kyrka och nationsbygge med särskild hänsyn till perioden 1905-1933*, 2004
- Davidoff, L. & Hall, C., *Family Fortunes. Men and Women of the English Middle Class 1780-1850*. Hutchinson 1987
- Duffy, E., *The Voices of Morebath – Reformation & Rebellion in an English Village*, 2001
- Englund, Boel & Kåreland, Lena, *Rätten till ordet. En kollektivbiografi över skrivande Stockholmskvinnor 1880-1920*, 2008
- Eskilsson, Lena, *Drömmen om kamratsamhället. Kvinnliga medborgarskolan på Fogelstad*, 1991
- Florin, Christina & Johansson, Ulla, "Där de härliga lagrarna gro...". *Kultur, klass och kön i det svenska läroverket 1850-1914*, 1993
- Florin, Christina, *Kampen om katedern. Feminiserings- och professionaliseringsprocessen inom den svenska folkskolans lärarkår 1860-1906*, 1987
- Florin, Christina, *Kvinnor får röst. Kön, känslor och politisk kultur i kvinnornas rösträttsrörelse*, 2006
- Forster, M. R., *The Counter Reformation in the Village: Religion and Reform in the Bishopric Speye, 1560-1720*, 1992
- Frangeur, Renée, *Yrkeskvinna eller makens tjänarinna? Striden om yrkesrätten för gifta kvinnor i mellankrigstidens Sverige*, 1998
- Gelfgren, Stefan, *Ett utvalt släkte: väckelse och sekularisering. Evangeliska fosterlandsstiftelsen 1856-1910*, 2003
- Ginzburg, Carlo, *Osten och maskarna. En 1500-tals mjölnares tankar om skapelsen*, 1996
- Greiff, Mats, *Kontoristen. Från chefens högra hand till proletär*, 1992
- Gross, Michael B., *The war against Catholicism : liberalism and the anti-Catholic imagination in nineteenth-century Germany*, 2004
- Gunnarsson, Lars, *Kyrkan, nazismen och demokratin. Åsiktsbildning kring svensk kyrklighet 1919-1945*, 1995, s. 41-154.
- Göransson, Anita, *Från familj till fabrik. Teknik, arbetsdelning och skiktning i svenska fabriker 1830-1877*, 1988
- Hammar, Inger, *Emancipation och religion. Den svenska kvinnorörelsens pionjärer i debatt om kvinnans kallelse ca 1860-1900*, 1999
- Hammarström, Per, *Nationens styvbarn. Judisk samhällsintegration i några Norrlandsstäder 1870-1940*, 2007

- Hartman Söderberg, Ingrid, *Vidunder till kvinnor. Sju systrar som pionjärer i yrkesliv och offentlighet 1860-1935*, 2004
- Hasselberg, Ylva, *Den sociala ekonomin. Familjen Clason och Furudals bruk 1804-1856*, 1998
- Heggestad, Eva, *Fången och fri. 1880-talets svenska kvinnliga författare om hemmet, yrkeslivet och konstnärsskapet*, 1991
- Hirdman, Yvonne, *Att lägga livet till rätta. Studier i svensk folkhemspolitik*, 1989
- Hirdman, Yvonne, *Den socialistiska hemmafrun och andra kvinnohistorier*, 1992
- Hirdman, Yvonne, *Med kluven tunga. LO och genusordningen*, 1998
- Hoffman, P. T., *Church and community in the Diocese of Lyon, 1500-1789*, 1984
- Horgby, Björn, *Egensinne och skötsamhet. Arbetarkulturen i Norrköping 1850-1940*, 1993
- Hunt, Lynn, *The Family Romance of the French Revolution*, 1992.
- Jansdotter, Anna, *Ansikte mot ansikte. Räddningsarbete bland prostituerade kvinnor i Sverige ca 1850-1920*, 2004.
- Jarlert, Anders, *Judisk "ras" som äktenskapshinder i Sverige : effekten av Nürnberglagarna i Svenska kyrkans statliga funktion som lysningsförrättare 1935-1945*, 2006
- Jarrick, A, *Den himmelske älskaren. Herrnhutisk väckelse, vantro och sekularisering i 1700-talets Sverige*, 1989
- Jarrick, Arne, *Mot det moderna förnuftet. Johan Hjerpe och andra småborgare i Upplysningstidens Stockholm*, 1992
- Johansson, Ella, *Skogarnas fria söner. Maskulinitet och modernitet i norrländskt skogsarbete*, 1994
- Jonsson, Inger, *Linodlare, väverskor och köpmän. Linne som handelsvara och försörjningsmöjlighet i det tidiga 1800-talets Hälsingland*, 1994.
- Koll, Anu Mai, *Stat, kyrka, samhälle. Den stormaktstida samhällsordningen i Sverige och Östersjöprovincerna*, 2000
- Koivunen Bylund, Tuulikki, *"Frukta icke, allenast tro". Ebba Boström och Samariterhemmet 1882-1902*, 1994
- Kvinnor på gränsen till medborgarskap. Genus, politik och offentlighet 1800-1950*, red. Christina Florin och Lars Kvarnström, 2001
- Kyrka och nationalism i Norden. Nationalism och skandinavism i de nordiska folkkyrkorna under 1800-talet*, red. I. Brohed, 1998
- Lagerlöf Nilsson, Ulrika, *Med lust och bävan. Vägen till biskopsstolen inom Svenska kyrkan under 1900-talet*, 2010
- Landes, Joan B., *Women and the Public Sphere in the Age of the French Revolution*, 1988
- Larsson, Birgitta, *Conversion to Greater Freedom? Women, Church and Social Change in North-Western Tanzania under Colonial Rule*, 1991
- Larsson, Esbjörn, *Från adlig uppfostran till borgerlig utbildning. Kungl. Krigsakademien mellan åren 1792 och 1866*, 2005
- Larsson, Maja, *Den moraliska kroppen. Tolkningar av kön och individualitet i 1800-talets populärmedicin*, 2002

- Larsson, Olle, *Biskopen visiterar. Den kyrkliga överhetens möte med lokalsamhället 1650-1760*, 1999
- Lewis, Katarina, *Schartauansk kvinnofromhet i tjugonde seklet – en religionsetnologisk studie*. 1997
- Liliequist, Jonas, *Brott, synd och straff. Tidelagsbrottet i Sverige under 1600- och 1700-talen*, 1992
- Lindberg, Alf, *Väckelse, frikyrklighet, pingströrelse : väckelse och frikyrka från 1800-talets mitt till nutid*, 1985
- Lindberg, Bo H., *Praemia et Poenae. Etik och straffrätt i Sverige i tidig ny tid*, Band 1, 1992
- Ljunggren, Jens, *Kroppens bildning. Linggymnastiken som manlighetsprojekt*. 1999
- Malmstedt, Göran, *Helgdagsreduktionen. Övergången från ett medeltida till ett modernt år i Sverige 1500-1800*, 1994
- Manns, Ulla, *Den sanna frigörelsen. Om Fredrika Bremerförbundet 1884-1921*, 1997
- Manns, Ulla, *Upp systrar, väpnar er! Kön och politik i svensk 1800-talsfeminism*, 2005.
- Many are Chosen: Divine Election and Western Nationalism*. W. R. Hutchison & H. Lehmann, (eds), 1994
- Markusson Winkvist, Hanna, *Som isolerade öar. De lagerkransade kvinnorna och akademien under 1900-talets första hälft*, 2003
- Maurits, Alexander, *"Den vackra och erkända patriarcalismen". En undersökning av den lundska högkyrklighetens präst- och manlighetsideal*, 2013
- Matovic, Margareta, *Stockholmsäktenskap. Familjebildning och partnerval i Stockholm 1850-1890*, 1984
- McEachern, C., et al. (ed.), *Religion and Culture in Renaissance England*, 1992
- McLeod, Hugh, *Secularisation in Western Europe, 1848-1914*, 2000
- Milton, Lena, *Folkhemmetes barnmorskor: den svenska barnmorskekårens professionalisering under mellan- och efterkrigstid*, 2001
- Modärna tider. Vision och vardag i folkhemmet*, red. Jonas Frykman och Orvar Löfgren, 1985
- Muchembled, Robert, *Djävulens historia*, 2000
- Nordiske folkekirker i opbrud – National identitet og international nyorientering efter 1945*, red. Schörring, 2001
- Nyman, Magnus, *Förlorarnas historia. Katolskt liv i Sverige från Gustaf Vasa till drottning Kristina*, 1997
- Oden, Birgitta, Persson, Bodil E. Werner, Yvonne Maria, *Den frivilliga döden. Samhällets hantering av självmord i historiskt perspektiv*, 1998
- Oja, Linda & Lennerstrand, Marie, *Livet går vidare. Älvdalen och Rättvik efter de stora häxprocesserna 1668-1671*, 2006
- Olli, Soili-Maria, *Visioner av världen. Hädelse och djävulspakt i justitierevisionen 1680-1789*, 2007
- Ottosson, Mikael, *Sohlberg och surdegen. Sociala relationer på Kosta Glasbruk 1820-1880*, 1999

- Persson, Bodil, *Gud verkar genom naturliga medel. Pestens härjningar i Skåne 1710-13*, 2006
- Petrén, Erik, *Kyrka och makt : bilder ur svensk kyrkohistoria*, 2000
- Pleijel, Hilding, *Hustavlans värld : kyrkligt folkliv i äldre tiders Sverige*, 1970
- Rémond, René, *Religion and Society in Modern Europe*, 1999
- Roger Griffin (ed.), *Fascism, Totalitarianism and Political Religion*, 2005
- Rosenbeck, Bente, *Kvindelkön. Den moderne kvindligheds historie 1880-1980*, 1987
- Ross, Ronald J., *The failure of Bismarck's Kulturkampf : Catholicism and state power in imperial Germany, 1871-1887*, 1998
- Rönnbäck, Josefin, *Politikens genusgränser. Den kvinnliga rösträttsrörelsen och kampen för kvinnors politiska medborgarskap 1902-1921*, 2004
- Sanders, H. (red), *Mellem Gud og Djævulen. Religiøse og magiske verdensbilleder i Norden 1500-1800*, 2001
- Sekelskiften och kön. Strukturella och kulturella övergångar år 1800, 1900 och 2000*. Anita Göransson (red), 2000
- Simonsen, Anders, *Bland hederligt folk. Organiserat sällskapsliv och borgerlig formering i Göteborg 1755-1820*, 2001
- Sommestad, Lena, *Från mejerska till mejerist. Studier i mejerirykets maskuliniseringsprocess*, 1992.
- Stenberg, Göran, *Döden dikterar. En studie i likpredikningar och gravtal från 1600- och 1700-talen*, 1998
- Sundin, Jan, *För Gud, staten och folket. Brott och rättskipning i Sverige 1600-1840*, 1992
- Sörensen, Thomas, *Det blänkande eländet. En bok om Kronprinsens husarer i sekelskiftets Malmö*, 1997
- Sörlin, Per, *Trolldoms- och vidskepelseprocesserna i Göta hovrätt 1635-1754*, 1993
- The Decline of Christendom in Western Europe, 1750–2000*, eds. H. McLeod & W. Ustorf, 2003.
- Thidevall, Sven, *Kampen om folkkyrkan. Ett folkkyrkligt reformprograms öden 1928-1932*, 2000
- Thörn, Håkan, *Modernitet, sociologi och sociala rörelser*, 1997
- Thörn, Håkan, *Rörelser i det moderna. Politik, modernitet och kollektiv identitet i Europa*, 1997
- Tjeder, David, *The Power of Character: Middle-class Masculinities. 1800-1900*, 2003
- Tornbjer, Charlotte, *Den nationella modern. Moderskap i konstruktioner av svensk nationell gemenskap under 1900-talets första hälft*, 2002
- Ullman, Annika, *Stiftarinnegenerationen. Sofi Almquist, Anna Sandström, Anna Ahlström*, 2004
- Ulvros, Eva Helen, *Dansens och tidens virvlar. Om dans och lek i Sveriges historia*, 2004
- Ulvros, Eva Helen, *Fruar och mamseller. Kvinnor inom sydsvensk borgerlighet 1790-1870*, 1996
- Ulvros, Eva Helen, *Sophie Elkan. Hennes liv och vänskapen med Selma Lagerlöf*, 2001
- Walser, Helmut, *German nationalism and religious conflict : culture, ideology, politics, 1870-1914*, 1995
- Vammen, Tinne, *Rent og urent. Hovedstadens piger og fruer 1880-1920*, 1986
- Weikert, Monika, *I sjukdom och nöd. Offerkyrkoseder i Sverige från 1600-tal till 1800-tal*, 2004

- Verdier, Yvonne, *Tvätterskan, sömmerskan, kokerskan. Livet i en fransk by genom tre kvinnoyrken*. 1988.
- Wikander, Ulla, *Kvinnors och mäns arbeten. Gustavsberg 1880-1980. Genusarbetsdelning och arbetets degradering vid en porslinsfabrik*, 1988
- Werner, Yvonne Maria (ed.), *Christian Masculinity. Men and Religion in Northern Europe 1830-1940*, 2011
- Werner, Yvonne Maria, *Katolsk mission och kvinnlig motkultur: Sankt Josefsystrarna i Danmark och Sverige 1856-1936*, 2002
- Werner, Yvonne Maria, *Nordisk katolicism Katolsk mission och konversion i Danmark i ett nordiskt perspektiv*, 2005
- Werner, Yvonne Maria, & Harvard, Jonas (eds.), *European Anti-Catholicism in a Comparative and Transnational Perspective*, 2013
- Wolffe, John, *The Protestant Crusade in Great Britain, 1829-60*, 2001
- Öhrström, Eva, *Elfrida Andrée. Ett levnadsöde*. Prisma 1999
- Östberg, Kjell, *Efter rösträtten. Kvinnors utrymme efter det demokratiska genombrottet*, 1997
- Östling, Per-Anders *Blåkulla, magi och trolldomsprocesser: En folkloristisk studie av folkliga trosföreställningar och av trolldomsprocesserna inom Svea Hovrätts jurisdiktion 1597-1720*, 2002

Riktlinjer för hemtenta

Hemtentan skall vara i essäform och utifrån den obligatoriska litteraturen och den fritt valda boken behandla texter från minst fyra av kursens sex teman (seminarietillfällen), men gärna samtliga. Essän ska vara på cirka 8 sidor. Försök att integrera så många av kursens texter som möjligt i essän. Instuderingsfrågorna till seminarierna, vilka delas ut i samband med introduktionen, kan tjäna som hjälp och vägledning vid författandet. Den fritt valda boken kan tas som utgångspunkt för essän men också utgöra ett eget avsnitt i essän. Fotnoter behöver inte sättas ut, men det ska framgå vilka arbeten som refereras och diskuteras. Förse gärna essän med talande rubriker!

Schema

Introduktion i sal B339

Lärare

19/2: 13.15-14

Introduktionsföreläsning 1

EHU

19/2: 14.15-15

Introduktionsföreläsning 2

YMW

Seminarier

Samtliga seminarier är OBLIGATORISKA.

23/2: 10.15-12, sal B339

Seminarium 1

YMW

Läs: Ankarloo, Lindstedt-Cronberg, Berntsson, Wåghäll Nivre
(grupprum B365 & B366)

26/2: 13.15-15, sal B339

Seminarium 2

YMW

Läs: Malmstedt (och Wejryd)
(grupprum B265 & B238)

2/3: 13.15-15, sal B352

Seminarium 3

EHU

Läs: Ambjörnson, Berggren/Trägårdh, kap. 2 & 3,
Rydström/Tjeder, kap.1 & 2

5/3: 13.15-15, sal B352

Seminarium 4

YMW

Läs: Blaschke, Jarlert, Wejryd, McLeod, Werner
(grupprum B265 & B238)

10/3: 10.15-12, sal B339

Seminarium 5

EHU

Läs: Olsson, Marcusdotter, Tjeder, Ullman, Ulvros (Fruar)

13/3: 10.15-12, sal B339

Seminarium 6

EHU

Läs: Blomberg, Ulvros (Den nya kvinnan), Åkesson

På de två sista seminarierna delas deltagarna i två grupper, en för varje lärare

16/3: 10.15-12 & 13.15-15, sal B352

Seminarium 7 & 8

EHU

16/3: 10.15-12 & 13.15-15, sal B339

Seminarium 7 & 8

YMW

Diskussion av den fritt valda litteraturen

Hemtentan skickas digitalt till båda lärarna senast den 20 februari kl. 16.

Kursdeltagarna delas in i två eller tre diskussionsgrupper, beroende på antal deltagare. Varje grupp har ansvar för två eller frågor (samma på alla seminarierna) och inleder diskussionen kring dessa. Men alla deltagare läser givetvis alla texter och tittar på alla frågor.